

KUUKAUDEN TERÄVIMMÄT PUHEENAIHEET

Ollin

4/2015 HUHTIKUU

KUINKA
HANNA
GULLICHSEN
TEKI ITSESTÄÄN
BRANDIN

ONKO
ŠINUNKIN
ÄITISI
HIRVIÖ?

FINNIT, VÄSYNYT ILME,
OHUET HIUKSET
KAUNEUSGURUJEN
RATKAISUT

MIEHEN ITSEMURHA
"Jäin yksin kuuden
lapsen kanssa"

MIKKO VON HERTZEN
FARKKUHIFISTELIJÄN OPAS
MIRA LUOTI
MODERNIT PÄÄSIÄISRUUAT

83
UUTUUS

KEVÄT
MUODI
HELME

POKKA- NAISET

EIVÄT EPÄILE KYKYJÄÄ

✓ OPI KEINOT, JOILLA
KEHTAAT ENEMMÄ

POKKKAA, PERKELE!

NYT LOPPUU KITINÄ POKKAMIEHISTÄ, JOTKA VIEVÄT TYÖT
JA YLENNYKSET ITSEÄN PÄTEVÄMMILTÄ NAISILTA.

ON AIKA RYHTYÄ POKKANAISEKSI

TERSTI NINNI LEHTNIEMI

ja harrja!

50 SILMÄPÄRIÄ KATSOO minua ja työkaveriani. Esityksemme otsikko on heijastettu seinälle päidemme yläpuolella. Tilaisuuden vetäjä esittelee meidät ja lisää: "He ovat hyvä esimerkki siitä, että tänne voi halutessaan tarjoutua myös itse luennoimaan."

Vilkaisemme toisiimme ja irvistämme.

On eri asia kouluttaa alansa ammattilaisista koostuvaa, maksavaa yleisöä niin, että kuulijat luulevat sen olevan tilaustyö ja niin, että he tietävät, että olemme itse tyrkittyneet paikalle.

Kokoamme itsemme ja aloitamme luennon, jota olemme treenanneet edellisenä päivänä iltayhdeksään.

SEISOMME LUENNOIMASSA, koska eräällä lounaalla aloimme puhua siitä, mitä olemme oppineet työelämässä ja mitä tekisimme, jos olisimme miehiä. Siinä oli samoja aineksia kuin monissa keskusteluissa, joita olen käynyt. Ne menevät yleensä näin: Päivittelemme pökkamiehiä, jotka pökkanat hakevat ja saavat töitä, joihin ovat häidin tuskin päteviä, esiintyvät asiantuntijoina luettuaan muutama amerikkalaisen kirjan ja ryhtyvät konsulteiksi osallistuttuaan puolikkaaseen projektiin.

POKKAMIEHET ESIINTYVÄT ASIAANTUNTIJOINA LUETTUAAN MUUTAMAN AMERIKKALAISEN KIRJAN.

Usein päivittelyyn antavat lisämaustetta tutkimukset, kuten Suomen ekonomiliiton selvitys, jonka mukaan miesekonomi pyytää keskimäärin 500 euroa enemmän palkkaa kuin yhtä kokenut naisekonomi.

Ilmiö on tuttu myös Åbo Akademin johtamisen professorille **Alf Rehnille**.

"Naisille iskostetaan kiltti tyttö -syndrooma. Uskaltaa voi vasta, kun on satavarma. Nuorille miehille opetetaan, että pitää laukaista heti, kun voi", hän sanoo.

Alfin työpaikalla nuoret tutkijamiehet suunnittelevat tieteellisen artikkelin julkaisua ja murehtivat korkeintaan sitä, miten siihen saisi tarpeeksi sivuja. Naiset taas ajattelevat, etteivät uskalla ihan vielä.

Alf haluaisi huutaa naisille, etteivät kymptä riittä. Vaaditaan tekoja ja pökkaa.

"Yritän vakuuttaa tyttärelleeni, etteivät älynlahjani ole niin ihmeelliset, että olisin menestynyt niiden ta-

POKKA- NAISEMME MAAILMALLA

Angela Merkel
Maailman vaikutus-
valtaisin nainen.

Oprah Winfrey
Loi mediaimperiumin
tyhjästä.

Emma Watson
Fiksi ja filmaattinen
feminismi.

Lena Dunham
Ei pidä kynsiläänsä
vakan alla eikä
housuja jalassa.

Pussy Riot
Universumin
pelottomimmat
punkarit.

kia. Menestyin, kun lopetin pelkäämisen. Oikea kymys ei ole, olenko tarpeeksi hyvä. Pitää miettiä, olen edes mukana."

Elämme pökkamiesten kulta-aikaa. Kun yhä useampi työ muuttuu freelance-pohjalta tehtäviksi projektsi, pökkamies saa rahoituksen startup-idealleen, ja kostoituu kuin tarantella ja jättää itseään pätevämät naiset nuolemaan näppejään.

Sen lounaan päivittelytuokio poikkesi aiemmasta yhdessä asiassa. Pökkamiesten taivastelun sijasta toivomme, että olemme oivaltaneet asioita, jotka haluamme jakaa muiden kanssa.

Päätimme ryhtyä itse pökkanaisiksi ja aloittaa pökkanaisliikkeen.

Toimitukseen palattuamme lähetimme alustavaa koulutuksia järjestävälle taholle sähköpostin, jossa esitimme luentoideamme.

Pian saimme vastauksen:

"Tuo teidän aihe on todella mielenkiintoinen."

Meuhkasimme ympäri avokonttoria.

"Me ollaan siis niin guruja!"

MYÖS POKKANAIKSLIIKE tarvitsee gurus. Kun etsin Suomen kovinta pökkanaista Twitterissä, pökkakuningattareksi nousi **Rosa Meriläinen**, joka on heittänyt muun muassa politiikkaan, uimahyppykilpailuun, lumnistiksi ja romaanikirjailijaksi. Viimeksi hän on rustanut feministisen ajatushautomon.

"Ammattikehtaaja Rosa Meriläinen on ehdottomasti pökkanaisidolini."

"Suorastaan itsestään selvästi. Ja tietysti hyvällä."

Miten pökkanaiseksi tullaan?

Opettelemalla pois tytöille opetetusta itsehillinnästä ja itseen kohdistuvan huomion välttämisestä, Rosa kertoo puhelimitse.

"En ole teflonhenkilö. Päinvastoin. En vain anna itsestäni. Olen opettelemalla opetellut pois sellaisesta ajattelusta häveliäisyydestä, ettei koskaan voi saada olevansa asiantuntija."

Rosan pökkanaiskoulutuksen aloitti hänen äitinsä.

"Hän on ollut esikuvani siinä, ettei tarvitse ajatella mitään muuta ajattelevat. Elämä on siihen liian lyhyt."

Yksi oppitunneista oli se, kun äiti vei Rosan varhaisena teininä kaupungille.

"Se on ikä, jossa ihminen usein kaventuu, joten hän teetti minulle harjoituksen. Aina kun näki jotain ihmeellistä, piti huutaa *nihu-nihu-nihu* niin kovaa, että ihmiset alkoivat tuijottaa."

Ikävimmässä murrosiässä Rosa joutui myymään koulukiusatuksi.

"Se vahvisti minua. Elämäni ei voi koskaan..."

enää muuttua yhtä hirveäksi. Jos toimittajat tai kriitikot eivät pidä jostain, mitä teen, he eivät sentään tule kotini aukomaan päätäni."

Muiden ajatuksista välittämättä oleminen on tärkeää, koska pokkanaista ei välttämättä pelkästään rakasteta työelämässä.

"Työelämä tutkimuksissa on huomattu, että naisten koetaan olevan vastuussa työpaikan harmoniasta. Miehät voivat haastaa ja tuoda epäkohtia esille, mutta sama käytös tulkitaan naisilta riidanhaluksi."

ERÄÄNLAISIA POKKANAIKOULUTUKSIA on jo järjestettykin pari kertaa. Helsingin yliopiston humanisteille ja yhteiskuntatieteilijöille suunnatulle yrittäjämäisen toiminnan kurssille pääsivät tosin miehetkin. Tarkoituksena oli osoittaa kurssilaisille, että heillä on annettavaa.

"Koulutukseen osallistunut nainen kertoi muuttaneensa pokkamieheksi, joka ei tee töitä ilmaiseksi, vaan tarjoaa osaamistaan seuraavaan paikkaan, jos ei saa rahaa", kertoo Outi Kuittinen, toinen kurssin vetäjästä.

"ON TÄRKEÄÄ YMMÄRTÄÄ, ETTEI KUKAAN VÄLTTÄMÄTTÄ OSAA YHTÄÄN SEN PAREMMIN. KOKEMUS SYNTYY TEKEMÄLLÄ."

Outi työskentelee Demos Helsingissä tutkijana ja yhteiskehittäjänä. Lisäksi hän kuuluu johtoryhmään. Demoslaiset myyvät ideoita ja ajatuksia, jotka perustuvat siihen, että heillä on vahva käsitys siitä, mitä tulevaisuudessa tapahtuu. Sellainen vaatii pokkaa.

Nyt Demos Helsingin toimistolla on meneillään brunssi. Outi kaataa meille mimosaa ennen kuin siirrymme ne kourassa neuvotteluhuoneeseen.

Outi kertoo itsekin opettelevansa jatkuvasti pokkanaisuutta. Alkuaikoina Demoksella ei ollut lainkaan pomoja. Kun työntekijät huomasivat tarvitsevansa uudenlaista tehtäväjakoa he kutsuivat paikalle ulkopuolisen konsultin.

"Kun hän kysyi halukkuutta johtotehtäviin, monet, myös minä, sanoimme, että en mä halua. Konsultti ihmetteli sitä, koska olimme pitkään pyörittäneet toimintaa keskenämme. Ehkä kukaan ei tiennyt, mitä johtajuus vaatii. Silloin tulee ajatus, että on joku polku tai muodollinen pätevyys, joka pitää olla ennen kuin siihen voi ryhtyä."

Juuri se on Outin mukaan ajatus, josta pokkanainen pyristelee eroon. On tärkeää ymmärtää, ettei kukaan välttämättä osaa yhtäin sen paremmin, hän sanoo ja hörppää mimosaa.

"Kokemus syntyy tekemällä. Ei pokka ole sitä, että jengi vaan pokalla huijaa. Maailma on sellainen, ettei itse kasva, jos ei joudu aina vähän kuumottavampiin ja itseä isompiin juttuihin."

SITÄ PAITSI OMAN epävarmuuden näyttämisen ei palvele ketään.

Sen Outi oppi, kun hän työskenteli kangaskaupassa, jonka muut työntekijät olivat ompelijoita ja käsityönopettajia. Hän itse ei ole juurikaan ommellut.

"Selitin miljoonia kertoja, miten tyllialushame tehdään, vaikka olin vain kuunnellut, kuinka työkaverit neuvoivat saman asian. Jos olisin sanonut, että tämä on varmaan tosi vaikeaa, asiakas olisi mennyt kotiin ompelukoneen ääreen ja ollut valmiiksi sitä mieltä, ettei tästä tule mitään."

Outin mielestä todellinen pokka syntyy yhteisöstä eikä egoa pullistelemalla. Hän kertoo Demoksen entisestä harjoittelijasta, joka vertasi sitä työyhteisönä kansantanhuryhmään.

"Baletissa jokainen vastaa itse siitä, että nilkka on oikeassa kulmassa. Kansantanssissa juu on siinä, ettei haittaa, vaikka jalat sotkeutuvat, koska muiden tehtävä on pelastaa tilanne."

Kurssilla Outi opetti tukeutumaan yhteisöön.

"Panostimme siihen, että jos joku ryhmästäsi esittelee yleisölle ideoita ja hänen katseensa kohdistuu sinuun, hymyile hänelle. Jokainen edustaa aina jotain muutakin kuin itseään. Vaikka toiset eivät olisi lähi-maillakaan, he antavat selkänöjää."

Jos työyhteisöstä ei tunnu löytyvän tarvittavaa tukea, Outi neuvoo seuraamaan tuttavansa esimerkkiä ja perustamaan kehukerhon.

"Meitä on kahdeksan naista eri aloilta. Kokoonnumme kerran kolmessa kuussa, ja jokaisen pitää kertoa oma kvartaalin onnistumisensa, joka voi liittyä yksityiselämään tai työhön."

Se kuulostaa niin hyvältä, että sitä on pakko kokeilla.

Tämä on vähän outo pyyntö, mutta... aloitan viestin, jonka osoitan noin kymmenelle naiselle. Vain kaksi heistä ei pääse paikalle. Aluksi pälyilemme toisiamme hieman hämmentyneinä.

"Perusreaktion oli, että en ole onnistunut missään. Sitten tajusin, että olen ollut kolme kuukautta täysin uudessa pestissä. En ole mokannut ja ainakin pystyn esittämään, että olen kärryillä", aloittaa ensimmäinen.

heja, heja!
heja, heja!

Selvästi pokkanaisainesta. Käy ilmi, että meistä monet ovat siirtyneet uusiin tehtäviin tai saaneet lisää vastuuta organisaatiouudistuksissa. Kaikki ovat selvinneet hengissä, järjissään ja yhtenä kappaleena. Yksi on uskaltanut ensimmäistä kertaa yksin ulkomaanmatkalle, toinen on tehnyt saman lasten kanssa ensimmäistä kertaa avioeron jälkeen. Kolmas on oppinut kertomaan selkeämmin mitä haluaa, neljäs syömään aamupalan rauhassa ennen töihin tuloa.

"Jos tulen sen takia 20 minuuttia myöhemmin töihin, se ei tee minusta huonompaa työntekijää. Päinvastoin."

POKKANAISTA EI VÄLTÄMÄTTÄ PELKÄSTÄÄN RAKASTETA TYÖELÄMÄSSÄ.

Sitten tulee stoppi.

"Apua, tämä on minulle tosi vaikeaa, ja siksi tänne tulinkin."

Muut kannustavat.

"Monen miehen mielestä tähän riittäisi, että tyhjen sin astianpesukoneen."

Kehukierroksen jälkeen olo on helpottunut ja vapautunut. Jaamme toisillemme vinkkejä töissä jaksamiseen ja yksin matkustamiseen.

Puolen tunnin kuluttua tapaamisen päättymisestä törmään yhteen osallistujaan.

"Pyysin juuri häntäkin kertomaan onnistumisensa", nainen sanoo ja viittaa työkaveriinsa, jonka seurassa on. Tästähän saattaa syntyä liike!

LUENTOMME ON LOPUILLAAN. Powerpoint-show päättyy vitsiin, joka helpotukseksimme naurattaa yleisöä. Poskeni punoittavat. Hieman noloudestakin, mutta enemmän innostuksesta.

Meille esitetään kiinnostavia kysymyksiä, jotka vaikuttavat siltä, että olemme herättäneet uusia ajatuksia. Osaamme vastata niihin.

Saamme aplodit, joiden jälkeen viisi ihmistä tulee kiittämään meitä henkilökohtaisesti. (Heistä neljä on vanhoja tuttuja, mutta päätämme, ettei sillä ole väliä.)

Matkalla työpaikalle mietimme, mihin tarjoaisimme itseämme seuraavaksi.

Meistä tulee niin guruja. **O**

Alf Rehnä ja Lotta Savinko haastattelut:
Aino-Mari Tuuri.

POKKANAISEN TREENIVIIKKO

PÄIVÄ 1. Mieti, mitä haluat. Halua sitä täysillä.

"Pokka kasvaa siitä, että haluat jotain aidosti. Sen pitää o- antakaa tää mulle jumalauta -halua ja pakkopakko-halua. Emme vieläkään ole hyviä tunnustamaan naisen halua. Pelkäämme sitä niin paljon, että se tukahdutetaan kaikilla aloilla, ei ainoastaan eroottisilla tasoilla. Nuoret naiset saivat tykätä, mutta eivät haluta." – ALF REHN

PÄIVÄ 2. Pue korkokengät

"Siis ihan oikeasti. Kun menen johonkin puhumaan, en pue piikkikorkoja, mutta sellaiset Swedish Hasbeensin tolppakorot, jotka ovat tukevat. Niistä lähtee hyvä kopina, ja selkä suoristuu."

– OUTI KUITTINEN

Ja kokemuksesi ja kannusta muita! Liity pokkanaisen treeniviikko-haasteeseen [facebook.com/olivialehti](https://www.facebook.com/olivialehti).

Lisää harjoituksia netissä.

PÄIVÄ 3. Ota katu haltuun

"Aseta itsesi katseiden kohteeksi. Metelöi tai käytä typerä vaatteita julkisella paikalla. Tätä on hyvä harjoitella porukalla esimerkiksi polttareissa. Siitä saa kokemuksia, joita voi muistella jälkikäteen tyylin muistatko, miten se tyyppi tuijotti?" – ROSA MERILÄINEN

PÄIVÄ 4. Lepopäivä

Lepää laakereillasi, kulje rinta rottingilla ja paukuttele henkseleitäsi.

PÄIVÄ 5. Kehu nainen, kehu!

"Kehun naisen päivässä julkisesti Twitterissä tai Facebookissa. Kaikki saavat jatkuvasti negatiivista palautetta ja se vaikuttaa ihmiseen psykologisesti enemmän kuin positiivinen. En usko, että kenestäkään voi tulla pokkanaista niin, että hänelle aina vain auetaan päätä. Kehuminen ja rakkaus auttavat seisomaan omilla jaloilla."

– ROSA MERILÄINEN

PÄIVÄ 6. Sano, että sattuu

"Jos on vaikeuksia sanoa kasvokkain negatiivista palautetta, tee harjoitus, jossa kirjoitat palautetta kansanedustajille ja mielipidekirjoituksia yleisönosastoille. Pääasia on ilmaista ajatuksiaan jollain tavalla." – ROSA MERILÄINEN

PÄIVÄ 7. Kerro, mitä olet saanut aikaan

"Moni nainen ajattelee, että jos haluan palkankorotuksen vain työni tosi hyvin ja minut huomataan. Ei se vaati näkyväksi tekemistä." – SUOMEN EKONOMILIITON EDUNVALVONTAJOHTAJA LOTTA SAVINKO